

B.R.S. Semester - 5 (CBCS) Examination
Oct/Nov. - 2023(Old Course)
C-17 AGRONOMY (CORE-17)

Time: 2:00 Hours

Marks: 50

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન.૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનોના માંગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (૧૦)
1. પ્રાયોગિક દોષ માટે જવાબદાર પરિબલોની મુદાસર ચર્ચા કરો.
 2. પ્રયોગનું સ્થળ નક્કી કરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો મુદાસર સમજાવો.
- પ્રશ્ન.૨ નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનોના માંગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (૧૦)
1. ખંડ એટલે શું? ખંડના માપને અસર કરતા પરિબલો મુદાસર સમજાવો.
 2. પ્રયોગ એટલે શું? પ્રયોગના હેતુઓ જણાવી, ક્ષેત્રપ્રયોગનું વર્ગીકરણ સમજાવો.
- પ્રશ્ન.૩ નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ ટૂંકનોંધ લખો. (૧૫)
1. ક્ષેત્રપ્રયોગની જવાબદારી સોંપણી
 2. સ્થાનિક નિયંત્રણ
 3. સમાનતા પ્રયોગ
 4. ચદ્ધ નમુનો લેવાની રીત
 5. જમીનમાં રહેલા તફાવતની અસર ઓછી કરવા માટેના ઉપાયો
- પ્રશ્ન.૪ નીચેનામાંથી કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નનોના માંગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (૧૫)
1. માવજત એટલે શું? ઉદાહરણ વડે ટૂંકમાં સમજાવો.
 2. ઉત્તર થી દક્ષિણ દિશા તરફ જતા જમીનની ફળદ્રુપતા વધતી જતી હોય તો બ્લોક અને ખંડની ગોઠવણી કઈ રીતે કરશો તે આકૃતિ દોરીને બતાવો.
 3. પ્રાયોગિક દોષ એટલે શું? ટૂંકમાં સમજાવો.
 4. મગફળીના પાક પર નાઈટ્રોજનના ત્રણ જુદા-જુદા પ્રમાણની અસરકારતા ચકાસવાના પ્રયોગમાં માવજત અને પ્રયોગનું માધ્યમ કોને કહેવાય?
 5. પ્રત્યેક વસ્તુ/એકમને નમુનામાં પ્રવેશવાની સરખી તક આપતી નમુનો લેવાની પદ્ધતિ કઈ? તેની રીત વિશે ટૂંકમાં જણાવો.
 6. સમષ્ટિનું કુલ કદ ૧૦૦૦૦ એકમોનું હોય અને તેમાંથી ૨૦૦ નમુના લેવાના હોય તો નક્કી કરવામાં આવતું સરખું અંતર (નિશ્ચિત અંતર) કેટલું થશે?
 7. પ્રાથમિક પ્રયોગ અને નિદર્શન પ્રયોગ વચ્ચેના તફાવત ટૂંકમાં જણાવો.
